

CENTRALA RESULTAT

RutiiNiksi

TIDIGT INGRIPANDE I FAMILJE- OCH NÄRSTÅENDEVÅLD
PÅ RÅDGIVNINGSBYRÅER FÖR MÖDRA- OCH BARNAVÅRD

RutiiNiksi-projektet (2011–2013) undersökte och utvärderade de metoder som används på rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård för att identifiera och ingripa i familje- och närståendevåld samt användningen av metoderna för hänvisning till fortsatt vård. Projektkoordinatör var Utbildnings- och utvecklingscentret Palmenia vid Helsingfors universitet, och projektet utfördes i samråd med Institutet för hälsa och välfärd (THL). I den utbildning som ordnades i anslutning till projektet deltog 187 aktörer inom sektorn från olika håll i Finland. Av dem var 134 hälsovårdare och läkare på rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård. Utbildningens mångprofessionella del lockade även andra experter inom psykosociala tjänster, familjearbete, småbarnsfostran, skyddsboende, polisen och regionala organisationer.

Utöver utbildningsprogrammet genomfördes ett pilotprojekt.

Dessutom utvärderades THL:s enkät för screening och kartläggning av närstående- och familjevåld som används på rådgivningsbyråerna och som Institutet för hälsa och välfärd utvecklat. Projektet utvärderade genom en empirisk kvalitativ forskning den tidigare använda metoden att ”ta till tals” och kvantitativt möjligheterna till vård i Finland för sådana föräldrar till minderåriga barn som upplevt våld i parrelationer. Dessutom kartlade projektet metoder för identifiering av och ingripande i familje- och närståendevåld i anslutning till den riksomfattande uppföljningen av rådgivningsbyråerna för mödra- och barnavård samt skolhälsovården.

ATT IDENTIFIERA OCH INGRIPA I FAMILJE- OCH NÄRSTÅENDEVÅLD KRÄVER KOMMUNIKATIONSFÖRMÅGA

Att identifiera och ingripa i familje- och närståendevåld kräver mod och professionell beredskap att bemöta klienter som utsatts för våld. Arbetet för experter inom hälsovården underlättas om de har kunskap om sin roll i servicebranschen och hur man bör agera i olika situationer. I situationer där det förekommer familje- och närståendevåld bör man beakta juridiska aspekter och barnskyddsfrågor.

I det treåriga projektet (2011–2013), som finansierades med medel för främjande av hälsa, fokuserade man på att ta fram och sprida kunskap om hur familje- och närståendevåld kan identifieras och tas till tal vid rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård. Med hjälp av informationen kartlade och genomförde man ett pilotprojekt för praxis som syftade på att göra det lättare att ta upp och ingripa i familje- och närståendevåld på ett lokalt plan. I utbildningsprogrammet uppmanades deltagarna från olika yrkesområden att skapa en mångprofessionell vårdstyg för rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård i samarbete med hälsovårdare och läkare på rådgivningsbyråerna.

MÅL

Syftet med projektet RutiiNiksi var att ta fram bra metoder för att ta upp frågor om familje- och närståendevåld på rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård.

Man arbetade systematiskt för att nå målet genom att

- på ett nationellt plan sammanställa information om de metoder och den service som används på rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård för att identifiera våld
- få kunskap om hur användbara metoderna för identifiering av våld är
- skapa nationell praxis för förebyggande av familje- och närståendevåld
- utbilda personalen på rådgivningsbyråerna för mödra- och barnavård i att identifiera, ta upp och ingripa i våld
- stödja rådgivningsarbetet och barnfamiljernas välfärd med hjälp av material och anvisningar

CENTRALA RESULTAT

Projektet

- sammanställde information om användningen av enkäten för familje- och närståendevåld och sätt att ingripa i våld på rådgivningsbyråerna för mödra- och barnavård samt inom skolhälsovården. Uppföljningen omfattade 95 procent av de hälsocentraler, och syftet var att reda ut i vilken grad personalen använde enkäten för familje- och närståendevåld. Här fanns familjer som utsatts för våld eller andra belastande faktorer. Dessutom undersökte man erfarenheter av användningen av Att ta till tals ur klienternas perspektiv.
- genomförde ett pilotprojekt om användarnas erfarenheter av THL:s Blankett för screening och kartläggning av närståendevåld
- producerade elektroniskt stödmaterial för att ta i bruk THL:s blankett för screening och kartläggning av närståendevåld <https://blogs.helsinki.fi/rutiiniksi/>
- tog fram ett pilotprojekt för fortbildning för att identifiera och ta upp familje- och närståendevåld samt ingripa i situationer på rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård (2011–2012, 2013)
- sammanställde en användarförteckning över hälsocentraler där man använder metoden för Att ta till tals (blankett, THL)
- man deltog i
 - de nationella rådgivningsdagarna 2011–2013 (med poster, broschyrer, anförande, affischer 2013)
 - XIII:e nationella nätverksforumet 2011, 6–7.9.2011 (broschyrer, monter, kommentar)
 - ISPCAN-konferensen, 12th ISPCAN European Regional Conference on Child Abuse and Neglect 17–21.9.2011 (broschyrer, forskningsnätverkande)
 - Säkerhetsnätverkets möte, Lahtis 18.10.2011 (projektpresentation)
 - Palmenias höstdag 9.10.2012 (PechaKucha-presentation)
 - Tv-programmet MOT (S. Perttu intervjuades) 30.1.2012
 - Intervju i tidskriften Anna 11.5.2012
 - Från samarbete till att göra tillsammans – Inbjudan till nationellt seminarium om lokal säkerhetsplanering 26–27.11.2013
 - Dag för främjande av hälsa och välbefinnande. Göra tillsammans – möjligheter att främja hälsa och välbefinnande. 29.10.2013 (poster)
- sammanställde en slutvärderingsrapport

PRODUCERADE PUBLIKATIONER

- **Sipilä, Marianne, Hakulinen-Viitanen, Tuovi, Koponen, Päivi (2013)**
Abstract and poster. Access to Health Care with People Experienced Intimate Partner Violence or Other Challenges in Their Life. Conference of International Council of Nurses. May 18–23, 2013, Melbourne, Australia.
- **Sipilä, Marianne, Hakulinen-Viitanen, Tuovi, Koponen, Päivi (2013)**
European Journal of Public Health. Self-assessed experiences of need for public health services -connections to intimate partner violence, substance abuse and mental health problems. Submitted.
- **Savola, Tiina, Hakulinen-Viitanen, Tuovi, Piispa, Minna (2013)**
Parisuhdeväkivaltaa kokeneiden asiakkaiden kokemukset väkivallan puheeksi ottamisen tilanteesta äitiys- ja lastenneuvoloissa. Manuskript.
- **Hakulinen-Viitanen, Tuovi, Hietanen-Peltola, Marke, Bloigu, Aini Pelkonen, Marjaana (2014)** Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan sekä kouluterveydenhuollon valtakunnallinen seulonta 2012, Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Rapport. Manuskript. Uppgifter från hälsocentraler med systematisk screening av närståendevåld.

PRODUCERAT MATERIAL FÖR RÅDGIVNINGSBYRÅER

Affischer baserade på forskningen för rådgivningsbyråer

- *Av kärlek till den andra...*
- *I mödra- och barnrådgivningen ...*

Blankett för screening och kartläggning av närståendevåld www.kasvunkumppanit.fi

Stödmaterial och utbildningsprogram för ibrukttagande av blanketten för screening och kartläggning av närståendevåld samt information om projektets resultat
<https://blogs.helsinki.fi/rutiiniksi/>

PROJEKTETS GENOMFÖRARE

Helsingfors universitet, Utbildnings- och utvecklingscentret Palmenia
PB 53 (Fabiansgatan 32)
00014 Helsingfors universitet
www.helsinki.fi/palmenia

YTTERLIGARE INFORMATION

Planerare Tiina Savola
[tiina.savola\(at\)helsinki.fi](mailto:tiina.savola(at)helsinki.fi)

HELSINGFORS UNIVERSITET

UTBILDNINGS- OCH UTVECKLINGSCENTRET PALMENIA

INSTITUTET FÖR
HÄLSA OCH VÄLFÄRD